

РЕШЕНИЕ

№ 14905

гр. София, 11.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 35 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Румяна М. Н.а

при участието на секретаря СОНЯ Д. КОНСТАНТИНОВА
като разгледа докладваното от Румяна М. Н.а Гражданско дело №
20221110168521 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на Д. А. П. против А. Д. Д..

Ищецът твърди, че на (дата)г. в предаването „телевизионно предаване“, излъчено по „телевизия“, ответникът, в качеството му на гост в предаването, изрекъл неверни и клеветнически твърдения по негов адрес, които опозорили личността и доброто име на ищеца пред широк кръг от хора в обществото и по отношение на професионалната му репутация. Изреченото от ответника се отразило на емоционалното състояние на ищеца, същият претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, страх, унижение, безпомощност, потиснатост, несигурност, безпокойство. Ето защо, моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата от 15000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Ответникът, в срока по чл. 131 от ГПК, оспорва предявения иск и моли съда да го отхвърли. Твърди, че направените изявления са в границите на политическия дебат и свобода на изразяване, както и че ищецът, като публична личност, следва да търпи критика на по – високо ниво от тази, на която са подложени частните лица. Твърди, че е разполагал с достоверен източник на информация за твърденията и е действал добросъвестно. Поддържа, че е изразил лична оценка и собствено мнение.

Софийски районен съд, след преценка на всички доказателства и доводи на страните съгласно чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Като доказателство по делото е приета епикриза, удостоверяваща здравословното състояние на ищеца. Видно от представените свидетелство за съдимост и удостоверение № (номер) от (дата)г., издадено от РП (град), ишецът не е осъждан и срещу същия няма образувани наказателни производства.

Представени са отговор на служебния министър на земеделието от 01.11.2022г., в който е посочено, че държавата няма изрично законово регламентиран ангажимент и обективна възможност за пълно подсигуряване нуждите на всички желаещи жители на населени места с дърва за огрев, искане до директора на ЮЦДП за предоставяне на сведения и документи, отговор на ЮЦДП от 31.01.2023г., с приложения справки от ДГС (град), сигнал до министъра на земеделието, както и законопроекти за изменение и допълнение на Закона за горите, проекто – решения на НС за ограничаване на злоупотребите при продажба на дървесина от горските стопанства. Като доказателства по делото са приети справки от официалния интернет сайт на Южно централно държавно предприятие – (град), чието териториално поделение е горско стопанство (град), съдържащи информация за проведени по време на ръководството на П. търгове за продажба на дървесина. Видно от представената в последното съдебно заседание справка се установява, че за периода 11.03.2022г. до 03.10.2022г. включително, по времето на инж. П., авансовите фактури за дърва възлизат на 735 куб. м., а реализираните дърва за огрев 610 куб. м.

По делото е изслушана и приета СТЕ, която съдът изцяло кредитира като обективно и компетентно изготвена, която възпроизвежда съдържанието на предаването „телевизионно предаване“ по (телевизия). От същата се установява, че в интервюто Д. е посочил следното: „...цялата тази работа с дървата всъщност си е схема на кметовете схема на горски, които са избрали от ролята под силата на кметове. Защото кмета като си купи гласовете с дървата, той вече има силата да се обади на министъра, който от отсрещната партия и да му каже „Ще сложиш този директор там, та дой да ме слуша“. И ето един кмет с дървата си купува и горското стопанство и купува си чадър и на министерско ниво и тези фирми, когато такава беше и схемата в (град), ние я бяхме разкрили лятото, как (политическа партия) си сложиха техен директор на стопанството, той започна веднага да прави схеми, да обслужва определени фирми. Ние ги хващаме фирмите как ги обслужва, дават им се дърва, както в (град) и (град), по ценоразпис, на нулева цена, тоест дава им се дървесина много евтино. Те с тази дървесина си генерират печалба, с която могат да си купят чадър да извиват ръцете на хората, да продават дърва, на който решат и ето как един кмет, една фирма и един министър, един директор правят една корупционна схема....”.

От СТЕ се установява, че в предаването по (телевизия) Д. е казал следното: „...ние успяхме с вас да разобличим как се прави политически чадър върху дървената мафия... никой не смее повече да прави политически чадъри, даже направи служебното правителство премахна близък до ДПС шеф на южно централното държавно предприятие, преди една седмица уволни зам. директора на (ловно стопанство)... **преди три дни бе уволнен Д. П., заместник директор на горско стопанство (град), който, хванат, че организира продажбата на дърва само на партията, която го е сложила ...**”.

По делото е разпитан св. Анг. Д. П., син на ищеца, който твърди, че е разбрал за интервюто веднага. Когато се чул с баща си, П. звучал по – различно от обикновено. Ищецът разказал за интервюто и за това, че г-н Д. го е обвинил в корупционни схеми. От майка си разбрал, че в следващите седмици баща му започнал да вдига кръвно, не се чувствал добре. Наложило се да постъпи в болница около 14 ноември. Поведението му се променило, затворил се в себе си, спрял да излиза, да говори с хора. Интервюто се отразило на емоционалното му състояние, а и на здравето му като цяло.

Разпитан свидетелят П. Едв. С. твърди, че се познава с ответника Д. по повод на сигнал на 50 фирми от гр. (град) до (агенция) за манипулирани търгове. Ищецът заемал длъжността директор на ДГС-(град). По това време свидетелят не е имал взаимоотношения с горското стопанство. Твърди, че по времето докато Д. П. е бил директор на горското стопанство, складовете за дърва били празни, а детските градини и училищата нямали дърва. Имало сигнали, че се дават дърва на определени хора с определени политически интереси. Имало събиране, иницирано от горското стопанство за среща с министър, на която среща да коментират и решат проблеми в бранша. Събрали се около 30 фирми, но представителите не пожелали да влязат на това събрание, тъй като решили, че е събрание на местните партийни избори. На тази среща дошъл кандидат кметът, председателят на общинския съвет от (политическа партия), дошли бивши кметове на (политическа партия), имало и камери и по тази причина тези представители на 30 фирми не пожелали да влязат на това събиране, тъй като мислели, че е партийна политика. Събранието било за частичните местни избори за кмет на гр. (град). Коментирали с ответника Д., че имат съмнения, че в гр. (град) се провеждат съмнителни търгове за продажба на дърва. В електронната система за един период се виждали едни цени, след това падане на цените до нулеви и после пак растеж, което било повод за съмнение. Свидателят споделил на Д., че имат съмнения за теч на информация, тъй като нямало как да се знае как от 50 фирми, точно 5 фирми да знаят кои участват в този търг, което било математически невъзможно. По мнение на свидетелят имало теч на информация. Според свидетелят петте търга са били след сбирката. Поддържа, че от около две години анализират всички търгове, които били над 1000 на брой. Имало предаване по (телевизия) „(телевизионно предаване)“, в което самите директори признали, че това са чисти загуби на горските стопанства загуби на горските стопанства, но въпреки това нищо не се случило. По времето, в което ищецът е бил директор на стопанството, свидетелят не е участвал в нито един търг. Решил да не участва в търговете, защото участвал в предаване за корупционните им схеми. За последните две години, когато пазарът е динамичен, разликата между първоначалната и достигнатата цена била около 200 лв. Свидателят присъствал на това партийно събрание и след това напуснал. Не е имало натиск над някоя от фирмите да не участва. На тези събрания коментирали общи неща, но събранието протекло в предизборна партийна обстановка, като даже някой споменал „помогнете за изборите и ще решим всичко“. Не помни кой е изрекъл това. Конкретно със свидетеля ищецът не е разговарял, тъй като свидетелят не е участвал в търга. Има такива

стопанства, които през 2022 г. продавали дървесина на нулева цена или с 1% надценка и точно заради това било направено предаването по (телевизия) и подали сигнала, тъй като разликата в цените станала много голяма.

Други доказателства не са ангажирани по делото в предвидените от процесуалния закон преклузивни срокове.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Исковата претенция намира своето правно основание в разпоредбата на чл. 45 ЗЗД. За нейното уважаване е необходимо да се констатира кумулативната даденост на следните предпоставки: че е налице осъществено противоправно деяние /действие или бездействие/, вина, вреда и причинна връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди, като вината се предполага до доказване на противното.

Ищецът претендира вредите да са настъпили следствие на участието на ответника в предаване „телевизионно предаване” по „телевизия”, излъчено на (дата)г. Твърди, че в това предаване ответникът посочил, че ищецът е „хванат, че организира продажбата на дърва само на партията, която го е сложила”. Поддържа, че в контекста на целия разговор ответникът дава като „пример” за справяне с корупцията отстраняването на Д. П. от поста директор на ДГС (град), който сочи като част от корупционна схема. Сочи, че благодарение на това, че са успели да разобличат как се прави чадър върху дървената мафия са последвали редица уволнения, сред които и това на инж. П.. Счита, че с това си изказване приписва на П. извършване на противоправни действия и в частност злоупотреба със служебно положение, покровителствайки престъпни структури, какъвто общоприет смисъл има думата „мафия”. Намира, че думата „хванат”, употребена по отношение на ищеца, носи смисъл на задържан, арестуван уличен.

На първо място следва да се отбележи, че в исковата молба е посочено интервю от (дата)г. в предаването „телевизионно предаване” по телевизия телевизия”. Същото е предаване, излъчвано по (телевизия). Въпреки това, от изложението в исковата молба е несъмнено, че претендираните от ищеца вреди са следствие на дадено от ответника интервю в предаване, излъчено по телевизия на (дата)г.

От приетата в настоящето производство СТЕ се установява, че ответникът действително е изложил посочените в исковата молба думи, изрази, факти и твърдения. От заключението се установява, че в предаването по (телевизия) Д. е казал следното: „...ние успяхме с вас да разобличим как се прави политически чадър върху дървената мафия... никой не смее повече да прави политически чадъри, даже направи служебното правителство премахна близък до ДПС шеф на южно централното държавно предприятие, преди една седмица уволни зам. директора на (ловно стопанство)... **преди три дни бе уволнен Д. П., заместник директор на горско стопанство (град), който, хванат, че организира продажбата на дърва само на партията, която го е сложила...**”.

Неоснователни са възраженията на ответника, че е разполагал с достоверен източник, за да изнесе посочените от него в предаването факти. Разпитаният по делото свидетел П. Едв. С. не твърди, че знае, че ищецът, докато е заемал поста директор на Горското стопанство, е организиран продажба на дърва само на поддръжници на определена партия. Самият факт, че не е изпълнена цялата заявка за доставка на дърва не може да обоснове такъв извод. Не се установява по никакъв начин и твърдяното изтичане на информация от ДГС (град) и в частност ищецът. Дори и да са извършени търгове с такова наддаване от 0 или 1%, това не може да доведе автоматично до извод, че това е следствие именно на извършено от ищеца престъпление.

Не може да бъде споделен и доводът, че процесните изявления представляват оценъчно съждение. Казаното от ответника не може да се окачестви като оценка на личността на ищеца, а представлява посочени от него факти, чиято истинност в настоящето производство ответникът не установи. Отделно от това, следва да се посочи, че в решение № 439/20.01.2016г. по гр. д. № 2773/2015г. на ВКС е прието, че публично разпространено изявление за извършено престъпление съставлява изявление, съдържащо твърдение за извършено престъпление от това лице и не може да се окачестви като оценъчно съждение.

Ответникът не спори относно участието си в предаването, а приетата по настоящето дело СТЕ възпроизвежда съдържанието на видеофайла от интервюто пред телевизия, като се установява, че Д. действително е изложил посочените в исковата молба факти и твърдения.

На следващо място необходимо е да се установи дали деянието на ответника е противоправно. В практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК (Решение № 264 от 21.10.2013 г. по гр. д. № 2161/2013 г., III г. о.), е утвърдено разбирането, че съгласно разпоредбите на чл. 39, ал. 2, чл. 40, ал. 2 и чл. 41, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 10, § 2 от Европейската конвенция за правата на човека, свободата на словото не е абсолютна. Тя се разпростира до предели, преминаването на които засяга други конституционно защитени ценности. Такива са личното достойнство, репутацията и неприкосновеността.

Когато се изнасят засягащи честта на друго лице факти, трябва да се провери тяхната достоверност. Неблагоприятните за другото лице факти, когато са опозоряващи, трябва да бъдат проверени преди да бъдат разпространени. Правното значение на добросъвестната проверка се проявява тогава, когато въпреки извършването ѝ, фактите се окажат неверни. В този случай, ако проверката действително е добросъвестна, се изключва вината. В случая обаче това не беше установено от страна на ответника. Верността на изнесени факти в предаването ответникът Д. не установи по никакъв начин. Самият свидетел сочи, че са имали единствено „съмнения“ за корупционни схеми при продажбата на дърва, тъй като в един момент са били на по – ниска цена, а след това са се продавали на много по – висока.

Не се доказва и че именно заради твърдяната от ищеца продажба на дърва на поддръжници на определена партия, директорът на ДГС (град) – ищец по настоящето дело, е бил уволнен. Не се установи истинността на направените от ответника изказвания, същите не са подкрепени с никакви доказателства. Изнасянето на тези твърдения с негативно

съдържание засягат публичния образ на ответника и уронват престижа му.

Следващата предпоставка за уважаване на иска е доказването на настъпили вреди и дали между тях и поведението на ответника съществува пряка и непосредствена причинна връзка. Несъмнено е, че с изказванията на ответника в предаването, са били засегнати в негативен аспект и е уронено доброто име на ищеца. По делото е установено по несъмнен начин, че предаването е достигнало до широк кръг хора.

Излъченото чрез средства за масова информация, каквото е предаването по телевизия, надхвърля правото на свободно изразяване и съставлява противоправно поведение, за което пострадалият следва да получи морално удовлетворение чрез присъждане на парично обезщетение. Ответникът като пряк извършител на деликта на основание чл. 45 ЗЗД носи отговорност за причинените неимуществени вреди.

Ето защо, съдът намира, че е установено наличието на елементите от фактическия състав по чл. 45 ЗЗД, поради което и ищцовата претенция следва да се приеме за доказана от гледна точка на нейното основание.

Размерът на обезщетението, което трябва да се присъди предполага съобразяване на принципа, регламентиран в чл. 52 ЗЗД. Според възприетото в Постановление № 4 от 23.12.1968 г. на Пленума на ВС, понятието справедливост по смисъла на цитираната разпоредба не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда във всеки отделен случай.

Обезвъзмездяване на понесените от ищеца неимуществени вреди, с оглед характера на обезщетението, служи преди всичко за морално удовлетворение на пострадалите и същевременно има възпиращо и предупредително значение за нарушителя и не следва да служи за обогатяване. Съдът намира, че разпространените от ответника неверни обстоятелства, посочени по – горе, и които останаха абсолютно недоказани по настоящето дело, надхвърлят правото на свободно изразяване и оценка, поради което съдът намира, че ищецът следва да получи морално удовлетворение чрез присъждане на парично обезщетение.

От показанията на разпитания по делото свидетел Анг. П. се установява, че ищецът се е променил, затворил се в себе си, спрял да излиза. Съдът отчита родствената връзка между ищеца и свидетеля Анг. Д. П., като изцяло кредитира показанията чу като пълни, вътрешно безпротиворечиви, последователни и непротиворечащи на останалия събран по делото доказателствен материал.

От друга страна по никакъв начин не се установи, че ищецът не е могъл да си намери работа следствие на излъченото интервю. Твърденията на ищеца за влошено здравословно състояние следствие на деликта също останаха недоказани. Ищецът не установи пряка причинна връзка между влошеното му здравословно състояние и приема му в болница и поведението на ищеца. По делото не е ангажирана СМЕ, която да установи това обстоятелство.

Ето защо, съдът приема, че ищецът е установил, че противоправното поведение на ответника се е отразило единствено на личния и социалния живот на ответника. Поведението на ищеца се е променило, затворил се в себе си, спрял да излиза, да говори с хора. Доказателства за други вреди не са ангажирани. С оглед изложеното и като отчита икономическите и социални фактори, съдът намира, че справедливият размер на обезщетението възлиза на 3000 лв. До този размер искът следва да бъде уважен и отхвърлен за разликата, като неоснователен и недоказан.

По разноските:

С оглед на изложеното и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по настоящето дело разноски, в размер общо на 710 лв., съразмерно на уважената част на исковете.

Ответникът не претендира разноски, поради което съдът не дължи произнасяне.

По изложените съображения Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. Д. Д., ЕГН *****, със съдебен адрес (град), (адрес) да заплати на Д. А. П., ЕГН *****, с адрес гр. (град), (адрес), на основание чл. 45, ал. 1 от ЗЗД сумата от 3000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди следствие излъчено на (дата)г. по „телевизия” интервю, ведно със законната лихва от 16.12.2022г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над 3000 лв. до пълния предявен размер от 15000 лв., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА А. Д. Д., ЕГН *****, със съдебен адрес (град), (адрес) да заплати на Д. А. П., ЕГН *****, с адрес гр. (град), (адрес), на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 710 лв., представляваща направените по настоящето дело разноски, съразмерно на уважената част на исковете.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____